

Onor Biblioteca națională
Str. 1 Decembrie 1918 nr. 1

Redacția și Administrația:
ARAD, Str. Românilui No. 6.
Telefon 156.

3 LEI
Exemplarul

ORGAN POLITIC SI DE INFORMAȚII
Apare Joi și Duminica

ABONAMENTE:
Un an, lei 400 — seșe luni, lei 250 — trei luni
lei 150. Pentru autorități și întreprinderi par-
ticulare 1000 lei anual, — seșe luni, lei 600 —

3 LEI
Exemplarul

Constatări îmbucurătoare

Arad 3 Iulie

Înă din ziua preluării iră-
nelor statului s'a început
împotriva actualului guvern
o campanie față și ocultă
fără considerare la conven-
țunea tacită obiceină de
a se acorda un credit orăului
guvern nou. Si această cam-
panie este dusă de *toate*
grupările de opozitie fără
excepție: de naționali și tă-
raniști ca și de liberali. Cam-
pania celor două dinții gru-
pări este explicabilă prin
aceea că alegerea făcută în
persoana lui general Av-
rescu și a partidului popu-
lului spre a conduce desti-
nele țării după guvernarea
anchizoantă a partidului li-
beral a aruncat sorții nimi-
ciri în loturile național-țără-
nistice: soarta acestor două
partide este pecetluită și le
așteaptă fie fărămătarea com-
pletea fie înghițirea lor de
către alte organizații poli-
tice. În față acestor miseri-
cordioase alternative era ex-
plicabil ca atâtă energie cătă
le-a mai rămas acestor grupări
să se transforme toată în ură
și răzbunare împotriva actua-
lului regim.

In ce privește uneltele li-
berilor, dacă explicarea mo-
tivelor determinante este mai
complicată, acțiunea lor e
lipsită și de atributul cava-
leresc al procedurilor față.
Lupta ocultă dusă împotriva
guvernului e înălțată și
susținută în totul de politi-
cianii liberali. Cercetarea cauzelor
unei asemenea acțiuni nu
e lipsită de interes pentru
fixarea unor momente ale
vremilor noastre.

Attitudinea liberalilor nu are
decât o explicație. Viața noastră
politica mergând spre o
simplificare a jocului parti-
delor prin o nouă regrupare
a lor determinată de dispa-
riția organizațiilor care nu
corespond cerințelor actuale
ale societății românești și ale

statutul român liberali văd
în partidul poporului și col-
aboratorii lui instrumentul
viabil și puternic care se va
opune mâine tendințelor po-
litice ale partidului liberal.
Acest din urmă vede în par-
tidul poporului un adversar
redutabil nu numai ca număr
și valoare dar și ca exponent
al evoluției democratice a
politicii românești care tinde
să arunce din matca sa for-
mulele învechite ale politicei
liberale. Este la mijloc, aşa
dar, teama partidului liberal
și atitudinea lui este dictată
pur și simplu de instinctul de
conservare.

Că este demn de compă-
timit felul cum duc lupta,
acesta este și el un adevăr.
Răspunzând parcă unui cuvânt
de ordine, liberalii, dela mie
la mare, răspândesc svinoul
că zilele regimului actual sunt
numărate — și că plecarea
lui apropiată este legată de
scădere și prăbușirea leului
pe care actualul guvern n'ar
avea posibilitate să o impiedice.

Lăsând la o parte cerce-
tarea activității fostului regim,
care a reușit în adevăr ca
dela 1922 și până la 1926
să scăde leul la jumătate,
noi vedem că, dimpotrivă, se
produc pe terenul politicii
financiare și bugetare a nouului
guvern îmbucurătoare fapte
concludente. Dacă admitem,
cum am admis și până
acuma, o legătură strinsă
între francul francez și leul
nostru pentru fixarea unei
situații, vedem că dela 10
lei și mai bine căt ota francul
în ultimile zile ale guver-
nării competențelor liberale, în
momentul când scriam aceste
rânduri francul se poate cum-
păra cu 5 lei și 90 de cen-
time, lață dar dela început
răsturnată cu totul tendință
proorocirilor liberale. Vin apoi
alte fapte care deschid per-
spective pe care fostul regim

Ministrul Italiei în regiunile petroliifere

București. — Ministrul Italiei Durazzo a declarat că vizita fă-
cută de să în regiunea petroliifere are un caracter strict parti-
cular și nu are nici o legătură cu chestiunea împrumutului acordat de Italia.

Însele. De n'ar fi decât faptul geografic brut, că prin întregire ne-am apropiat cu sute de kilo-
metri în linie dreaptă de țările germane și că între concele-
tenii noștri se află azi peste 800.000, de limbă și de învăță-
tură germană, fără să mai socotim și o altă minoritate, încă mai numeroasă, crescută în bună parte în aceeași atmosferă spirituală și n'ăm putea primi cu încredere o asemenea încheiere. Să cer-
cătăm numai căte cărți, reviste și
ziare germane întră în România,
față de ce intră odată sau foile
Curierului bursei librărilor din Leipzig despre publicațiile de
limbă germană care apar la noi.

Carteau duiu Tcaciuc însuși, scrisă în aceeași limbă, n'ar fi avut în-
țele acum doisprezece ani când a fost redactată, decât cel mult
în Bucovina. Astăzi nu se miră și poate să circule în tot cuprin-
sul țării. Un milion, pe puțin!
de români vorbesc și cîtesc nem-
tește, iar noi am fi în legături
tot mai slabe și, te pomenesti,
chiar mergând spre o desfacere
deplină de cultura germană! Amă-
geli de felul acestea nu ne pot
fi decât spre pagubă și n'ar da,

Insemnări de-o zi Lipsa unei orientări în trecut

Provincia de dincoace de Carpați, a
trăit din anul 1918 cu deosebire, o viață
intensă. Comprimată în intervalul de cî-
va ani, frântătare a răsolit adâncuri,
căci abia ajung să se potolească acum
— în perspectivă istorice, revoluția
din toamna anului 1918, va fi încadrată în
proprietate ce intre toate întâmplările la
cari vremurile au supus oamenii de aici.

Totuși contemporan și partea ei evenimentului, se pare că el nu a lăsat o urmă
în noi.

Din istoria răboiu lui facut dincolo,
e notată în documentele suflătul,
de nenumărat, ale căror brosuri și cărți,
serise de căci cari s'au împărtășit de
fiorii zilelor deaunici, de unde răboiu
acei chiar avut între alii, un interpret
de o largă umanitate, în di Aron Cotrus,
anul 1918 pare a fi trecut prin viața acestor
oameni, decât a noastră.

Or nu noi am pus în mișcare acele
evenimente? Nu noi ne-am dus suflul
în sunet de victorie la Alba-Iulia? Rămas,
de exploata politice doar, anul de
răspîntă, n'au fost răsolite vîljoasa
a omeneștilor din noi? N'a însemnat el
o desfășurare de emoții și fapte, suprav-
euse și succese, în acea dezordine, care
crează?

Nimeni nu a simțit nevoie să caute
resursele suflătului, care au desfășurat
giurul de fapte.

Ce-a fost anul 1918? Unde a început?

Înainte de discursurile din parlamentul
Budapeste și a ședinței Comitetului Na-
țional din Oradea, a mai existat ceva în
suflul nației însă? În dezagregarea
armatei austriece și în demolitia statul-
ui bicelic, care a fost rolul românesc, unde
și când s'a început, tradus în fapte?

Lipsa unei literaturi în această direcție,
scăzându-se din Ion Clopote, nu pune
pe gânduri. Cîitorii însă vor reflecta.

Dar să sătim chestiunea într-un plan
vechi și să o lătăm la orașul nostru.

Să justificăm pe însă cări nu găsesc
îndemn suflătului, să ne dea o istorie
a Ardealului, ci căcă o sumară recapitu-
lare a evenimentelor din urmă.

O colectivitate însă, care lipsesc dela
împlinirea unui gest de manifestare a
conștiinței pătrunse de trecut, nu poate fi
scuzată prin nimic din cînd e a
pot să te plimbă în străzi, prin grădiniile
publice, și chiar în suflătul oamenilor ni-
ce pare, fără să găsești nimic din ceeace
ar trebui, să-ți amintească și mărește
că ieri aici.

Si totuși, de unde Clujul, Oradea —
chiar acum în urmă prin statuia Lupoiaicii
— Timișoara a găsit loc nici măcar pentru
o placă de comemorare a vietii sale
istorice.

E posibil? Trebuie să mai căutăm
souze?

Ar fi și lăsat? Trebuie să bălbâim
souze?

Ar fi și mai las?

Ne rămâne să mărturism curios —
tot ce ar putea să atenuze vina — nu
că lipsesc fondurile, timpul etc...

Că nu este suflul înțelegerii și
pătrunse în destul de rostul și mărește
zielor trăite.

Conferința C. F. române-ungare la Balatonfüred

Relațări speciale. Au luat parte și delegații linilor
particulare din Ungaria. S'au stabilit mai multe
acorduri, privitoare la transporturile internaționale

Arad, 3 Iulie. — În zilele de
24 și 25 luni, a avut loc,
la Balatonfüred din Ungaria,
o conferință c. f. româno-
ungară pentru stabilirea mai
multor puncte privitoare la
transporturile internaționale.

Comisia română a fost reprezentată
prin dnii: ing. Octavian Pop, directorul Inspec-
ției de exploatare c. f. r. Arad; Reiner, șef de divizie,
Leonescu Buda, ing.-șef; Grgore Comănescu, șef de serviciu;
Ioan Cighi, subșef de serviciu și inspector vamal
Nicolescu.

Comisia ungăra a fost reprezentată
prin dnii: dr. Beretzy, inspector principal;
Fechert și Tamás, inspectori;
Soperski și Kesz, inspectori
ingineri; Ladány, secretar și
Kopping, administrator.

Căile ferate particulare din
Ungaria au fost reprezentate
după cum urmează: linia Drava-Sava, prin dl inspector
principal Zitter; linia A. C. V. (din teritoriul Ungariei),
prin dl inspect. principal Krauss; linia Intereselor locale Budapesta,
prin dl inspect. dr. Szöke și linia Dunărea Ny. B. N. prin dl inspect. Roth.

Raportul delegaților un- guri

Delegații M. A. V. fac prima
comunicare spunând că la
conferință care a avut loc
la Sopron în zilele de 14 și
15 Mai a. c. delegații căilor
ferate din Ungaria au reclama-

mat neajunsul pe care il în-
timări cu transporturile inter-
naționale — în special
transportul lemnelor de foc —
transporturi care intră pe
linile lor, prezintă considerabile
lipsuri. In consecință,

nu s'ar strângă deopotrivă? Si
dece n'ar ieși din întăririle lor
cel puțin tot atâta bine căt ieșe
din ale celorlalți?

Întărirea dela Berlin e una
din acestea. Si aş zice că a fost
ales, după Paris anul trecut, anume
acest oraș, ca să se arate
cător mai mulți că punctul de
vedere politică n'are ce să caute
aici, iar scriitorilor germani că
n'au putin din colegii lor nu le
poartă dușmanie numai pentru că
ar fi germani; de altminteri locul
întăririi s'au hotărât în capitala
Franței, și într-o adunare din
care nu lipseau francezii. As
zice-o, dacă n'ăs da chiar prin
aceasta o coloană politică înghes-
ării, de combatere adică a di-
bonilor dintre popoare datorită
nenorocitelor moșteniri istorice,
culoare, pe care, nici întărită,
nu vrea s'o aiă. Oamenii de
sub coiful licitarilor al Minervei
vad pe deasupra acestor valuri
și sunt văzuți venind, cu toată
fruntea astfel împodobită, pe dea-
supra lor.

Oamenii care hotărăsc de soartă
purtării vremelnic ale ase-
zării, de combatere adică a di-
bonilor dintre popoare datorită
nenorocitelor moșteniri istorice,
culoare, pe care, nici întărită,
nu vrea s'o aiă. Oamenii de
sub coiful licitarilor al Minervei
vad pe deasupra acestor valuri
și sunt văzuți venind, cu toată
fruntea astfel împodobită, pe dea-
supra lor.

Adunarea e a clubului P. E.

N., înființat la Londra în Octom-
vre 1921, ca o societate inter-
națională de scriitori recunoscuți,

din diferitele ramuri ale litera-
turii, poezie, dramaturgie, ese, roman și novelă (The P. E. N.
Club, An International Association
of Poets, Playwrights, Editors, Essays and Novelists). Nu
numele ar arăta el singur locul
nașterii. Felul de lucru și zarea
largă a programului înălță
sine putință nașterii în orice alt
loc. E vorba de un club al arti-
știlor condeiului, din care po-
litica și propaganda sunt inde-
părătă. Membrii din același oraș
sau din aceeași țară se întâlnesc
la o cină lunară, finită totdeauna
în aceeași zi din săptămâna.
Fiecare poate să aducă atunci un
oaspe, din afară de club, dar de
obicei tot literat. Cu același pri-
je se face o primire deosebită
membrilor străini aflați în tre-
cere. Odată pe an delegații sec-
țiilor de pretutindeni se văd într'o
adunare generală ținută pe rând
în fiecare țară. După orașul lui
Shakespeare în anul întâi, a
urmărit Washingtonul acum doi
ani, Parisul în 1925 și Berlinul
astăzi. La toate aceste adunări
România și-a trimis delegații săi.

Pentru scriitorii români au
alcătuit și ei o secție proprie a

egal al Dictionarului, pentru
cetățenii de transport, corespondență și publicitate, „Prietenii
Dictionarului” dă o contribuție
de 5 lei lunare.

Inscrieți-vă între „Prietenii Dic-
tionarului”!
Răspândiți Dictionarul Limbii
române!
Faceți cu putință ducerea lui
bun sfâșit!
Fiiți alături de Academie la ri-
carea celui mai mare monument
românesc!

Securitatea pentru monu- mentul lui Eminescu

Marile serbări pentru monu-
mentul lui Mihail Eminescu, vor
cepe Duminica, 11 iulie, printre un
spectacol teatral și muzical în Are-
na Romane din parcul Carol.
Cei mai de frunte artiști și cânta-
re vor da concursul la acest
spectacol.
În aceeași zi se va deschide
în pavilion special amenajat,
o expoziție a manuscriselor,
fotografiilor, relievelor și amintirile
rămase după urma genialului
poet român.

Un monument Eminescu la Oradea-Mare

Înțelucțualii români din Oradea
au luat frumoasa inițiativă
a ridicării unui monument statuie
la piața teatrului de acolo, ma-
nu poet Mihail Eminescu.

Resea străină despre te- norul Grozăvescu

Celebrul tenor Traian Groză-
vescu, pe care Direcția Operei Ro-
mâne din Cluj, l'a alungat înainte
către ani, din patrie, a facut,
în redactor al ziarului „Neues Wi-
er Journal” următoarele inter-
venții declarări:

„Am venit la Viena de Cluj: ta e tot ce poate povesti
un do bani la sosirea mea, la
mena, când eram întrebăt de
cariere mea artistică.
La Cluj cantică fară să fi ur-
mat cursuri serioase. De altfel
deeam că am învățat îndeajuns.
Imasem căva timp lectii de
cantică la Budapest, însă mărturi-
sc că nu-mi amintesc azi nici
altele, din timpul orelor de
căduri decât de frumoasele cole-
cții pe care le conduceam acasă
pe lectie.

Căntasem și înainte de an-
nunțul meu la Cluj. La liceu
căntam ades concerte în cari mă
cineam Caruso și în timpul războiului,
căntam la mesele ofițerilor
din ordin superior. Desigur
în regimentul meu nu era un
cugor care să nu fie convins
o carieră strălucită îmi stă-
inte. Eșind din armată am în-
les că menirea mea este pen-
teatru. Tatăl meu, care avea
assemenie o voce frumoasă, era
acord cu mine în faurirea
canionilor pentru viitor. Mama
ea însă, care este și azi criti-
căl meu cel mai sever, ezita încă
să fie mulțumită dacă o
zicând după o reprezentare
operă la care mă-a uitat când
„Cred că ai mai învățat
va decănd te-am auzit căntând
luna dată la Viena.”

Am învățat într-adevăr mult în
țim și mai ales cunoș-
ind Italia arta căntăreților de
olo. Este surprizător că arta
este ades mai decât
litățile naturale pe care le po-
adă. Pe scenele germane sunt
măreji care posedă voci mult
mai frumoase, care nu săpănesc
să arătă de a canta. Din nefer-
ește mai există încă artiști care
să cred că Wagner nu trebuie „cân-
ță” și argumentează această afir-
mație cu stilul declamatoriu din
operele trecute. Italienii răd de
este teoria și găsesc, împotriva
urmulelor germane, că nu există
că un singur stil wagnerian,
cel de a canta Lohengrin, Tris-
tan și pe Tannhauser tot atât de
bun ca o operă de Verdi.
Nu cred să existe o școală mai
bună pentru mine decât aceea
care mi-o oferă o reprezentare a
„Scialei” din Milano.

Cănt de trei ani la Viena și
sunt destul de bine la Opera
Stat.
Totuș mi se amintește prea
mult și în mod prea simțitor că
am cucerit la această institu-
ție numele și primele succese.
Nu pot admite să fiu considerat
ca o garnitură de rezervă și
aceea am primit cu satis-
făcție invitația care mi-a adresat-o
Opera de Stat din Berlin pentru
jucă într-o serie de reprezentări
extraordinare. Zilele viitoare plec-

la Berlin unde voi apărea într-o
cenașare nouă a unei opere de
Verdi și în diferite alte roluri.

Nu știu dacă voi reînnoi con-
tractul care expira anul acesta,
cu Opera din Viena. Totul depinde
de rolurile care mi se vor
oferi. După reprezentările dela
Berlin mă întorc pentru căteva
zile în patrie unde voi petrece
vacanța de vară. Mă voi odihni,
nu voi cănta și voi încerca să
slăbesc puțin. Acestea sunt grijile
unui tenor!

Dela congresul bibliotecarilor

La Praga s-a deschis congresul
internațional al bibliotecarilor. D.

Tzigara Samurcas, a prezentat un
raport asupra bibliotecilor din

România și a fost ales ca vice-
președinte al comisunii a 4-a.

D. Tzigara va participa la lucrările
primei comisunii pentru schimb-

ului internațional al cărților, susținând
propunerile franceze. D. Bianu a fost impiedecat să ia parte
la congres din cauză de boala.

Oficialitatea pregătește o recepție
solemnă primarului din București,
ziaristilor și celorlați delegați
români care vor urma să sosească.

Activitatea Asociației „Astra”

Zilele trecute s-a ținut la Cluj
sedința secțiilor literare ale „Astrei”
sub președinția lui prof. Bogdan-
Duică.

In ședința de dimineață dl Horia
Petric-Petrescu secretarul secției
literare a cătă un raport asupra
activității acestei secții, arătând
că premiu de 10.000 lei al „Astrei”

nu s-a putut acorda anul acesta.

S-a discutat apoi chestiunea
plasării publicațiunilor „Astrei”
printr-un serviciu de colportaj.

După amiază a avut loc o ședință
festivă, în care dl prof. Bogdan-
Duică a ținut o conferință vorbind
despre: Iași della 1840.

După șsa o urmat conferința
dlui prof. Coriolan Petru despre
„Arta română în Ardeal.”

Expoziția de căsături românești
dela Sofia

Zilele trecute s-a deschis la
Sofia sub patronajul d-nei Bilciu-

rescu o expoziție de căsături ro-
mânești aranjată de Societatea
Femeilor Române de aici într-o
sală dela Cercul Militar.

Este a doua expoziție de acest
fel ce se inaugurează la Sofia, căci
prima avuse loc anul trecut

în luna.

Deschisă printr-un discurs al
d-lui ministrul Bilciurescu, urmat
de o dare de seamă a d-nei Dr. Trifon,

vice-președintă Societății.

Expoziția va avea sperări, un
succes moral și material și mai
mare decât cea din anul trecut.

Ea a fost vizitată de foarte multă
lume și înțâmpinată deschisă toată
săptămâna.

Oaspe distins

D. Tronchon, profesor la faculta-

te de litere din Strassburg, având o misiune în Europa Centrală,
a fost delegat de ministerul instrucțiunii din Franța să țina la
universitatea noastră o serie de
conferințe asupra literaturii franceze.

A apărut „Tara Noastră” (No
26) cu colaborarea d-lor: T. Argești, A. Cotruș, C. M. Ivanov,

Septimiu Popa, Al. Lasca-

rov-Moldovanu, Corneliu Codar-

cea, I. Chinezu etc.

A apărut:

„Familia” No. 4 cu colabora-

rea dlor: Cezar Petrescu, Ion

Ciorănescu, G. Bota, M. G. Sa-

marineanu, Z. Sandu, Al. T. Sta-

matiad, Victor Eftimiu, Ion Dragu,

G. Petre, G. Voievodca, Vol-

băru Poiana-Năsturăș, D. Psatta

etc. Redacția și administrația:
Strada Take Ionescu No. 42,

Oradea-Mare.

Instalarea parohului Aradului

Azi, Duminecă, la sf. Iurie se

face instalarea în postul de paroh
al părintelui prof. de teol. Caius

Turicu. La serviciul divin partici-

pă intreg clerul parohial, iar

Prea cucernicia sa pă. Traian

Văjiani, protoiereul Aradului va

ceti gramota episcopală prin care

noul părinte sufletește se investește

cu toate drepturile și datorile, ce

se reclamă dela un vîndic slușitor

al altarului după cum avem bu-

curia cunoaște pe dl prof. Cauis

Turicu.

Regatul României, Prefectura jude-
țului Arad. Serviciul finanță și
economic.

No. 8671—1926.

Publicație.

Se aduce la cunoștință publică
că în ziua de 11 August a. c. la
orele 10 a. m. se va ține în localul
serviciului finanță și eco-

nomic dela Prefectura județului
Arad licitație publică cu oferte
în conformitate cu art 72 și următorii din legea asupra
contabilității publice pentru vân-
zarea a 2 automobile și anume
unul marca „Protos” și celelalt
marca „Steyer” proprietatea jude-

tului Arad.

Caietul de sarcini se poate vea-
de în biroul serviciului finanță
și economic în fiecare zi între
orele oficioase dela 11—13 din zi.

Amatorii vor depune deodată cu
înaintarea ofertei și o garanție
în numerar de 10% din suma oferită.

Prefect: Șeful serv.:

(ss) Boneu. (ss) Stanca.

Publicație.

Se aduce la cunoștință doritorilor
că în ziua de 1 August a. c. la
orele 10 dimineață în cetate la

Manuțanță, se va ține licitație

publică în conformitate cu lega

contabilității publice, pentru vin-
zarea a 90.000 kgr. fără — de
grâu.

Informații pentru condițiile
vânzării, la manuțanță în toate
zilele la lucru — a. m. 8—12—
15—18. — Șeful manuțanței Arad.

Adm. Căpitan București.

Ministerul Justiției.

Comisiunea de naturalizări

Conform art. 23 din legea pri-
vitoare la dobândirea și pierderea
naționalității române, se publică
următoarea cerere de naturalizare,

spre știința acelora care ar voi să
facă vreo întărimire, potrivit
dispozițiunilor art. 23 din zisa lege.

Domnule președinte!

Subsemnatul Laufer Berthold
domiciliat în Arad, Str. Eminescu

8, de profesie comerciant, cu
oноare și rog ca în baza actelor

aici anexate să binevoiți a dis-

pune facerea formelor legale pentru
a mi se acorde atât mie cât și
soției mele, a cărei părinte sunt

cetăteni români, cetătenia română
prin naturalizare. Anexez 5 acte
justificative. Primită și rog domi-

nistrul ministrul său să deosebe-

șă considerați ce se vede.

Un incendiu care durează de 8
ani

După cum se anunță din No-

vosiborsk, în mina Komorovsk din

bazenul Kuznoțk, a răzbuit la sup-

rafajă gazul din regiunea incen-

diului subpământean, care du-

rează deacum de 8 ani.

La lucrările de salvare au fost
otrăviți de gaz 4 persoane, dintre

care una a murit, iar celelalte 3

au fost salvate.

Se stă greu incendiile în Rusia
bolșevică!

Pâinea se scumpescă la

Paris

Paris. Prețul pâinei va fi ridi-

că în Paris la 2.50 franci înce-

pând dela 7 crt.

SCRISORI DIN SIBIU

Măriata solemnitate dela Școala Militară de Infanterie No. 2 Sibiu. — Înălțarea la gradul de sublocotenent a elevilor tuturor Scolilor Militare și desvelirea monumentului ofițerilor morți în răsboiul pentru întregirea neamului

O mare și înălțătoare solemnitate a avut loc azi la Școala Militară de Infanterie din localitate, solemnitate onorată cu prezența M. S. Regelui, A. S. R. Prințipele Nicolae, d. ministri Lape datu și gral Mircescu, ministrul de răsboi.

La orele 9 dimineață s'a făcut primirea în gara Sibiu a M. S. Regelui și A. S. R. Prințipele Nicolae, de către d. gral Cihoschi, comandantul C. 7 A. Prefectul județului d. dr. Nicolae Comșa primarul orașului d. dr. Goritz, reprezentanții tuturor autorităților civile și militare și un numeros public care a ovaționat îndelung pe suveran.

O companie de onoare din Regimentul 90 Infanterie cu drapel și muzică a dat onorurile necesare.

După trecerea în revistă a trupei M. S. Regele și înălții oaspeți s'a întreținut câtiva timp cu membrii autorităților, după care cu automobilele au pornit la școala militară, unde li s'a făcut o primire din cele mai grandioase.

Dela poarta principală și pâna în sala de gimnastică, unde s'a oficiat serviciul divin și citirea decretelor regale de înaintare în grad, elevii trecuți în anul II al Scoalei formau front pe o parte și alta și la orele 10:45 M. S. Regele și înălții oaspeți și-au făcut intrarea în școală în uralele mulțimiei care aștepta.

Serviciul divin s'a oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae, înconjurat de un numeros cler, iar răspunsurile au fost date de către corul catedralei, sub conducederea domnului Timotei Popovici.

După terminarea serviciului divin, Comandanții Scolilor militare din toate armele, au dat cerire decretelor de înălțare la gradul de subbit a celor 300 elevi, ai promocii 1926.

Di general Petala a ținut apoi o înălțătoare cuvântare prin care a arătat menirea ofițerului în stat, și înaltele sale înătoriri ca apărător al țării atât în timp de răsboi cât și în timp de pace, și îndeamnă pe noii sublocotenenti a lăudă pildă delă dela ei, pentru a fi gata să și jertfeasca, ca și ei, viața lor, atunci când Regele le va porunci.

Îmi îndeplinești aci o frumoasă datorie, de a aduce mulțumiri recunoscătoare bunilor patrioți, cari au răspuns la apelul nostru și au ajutat să înălțăm acest Monument. Prin contribuția înimoase ce au subscris, dândii au probat, odată mai mult, că în poporul nostru, cultul eroilor nu pierde niciodată.

Mulțumim deopotrivă și celor doi buni români, domnul arhitect Georgeșcu și sculptor lordonescu, precum și domnilor turnători Teodorescu și pietrari Binder, cari nu și-au precuprăit arta și sănătățea monumentului lor, spre a înfăptui inițiativa și ideia noastră.

N-a fost astfel posibil să ridicăm acest Monument, fără a cere vreo centimă din partea Statului.

Sire,

Prezența Majestății Voastre la solemnitatea noastră de azi ne aduce aminte vremile de restrîște, când, împreună cu Majestatea Sa Regina și cu toată scumpa noastră Dinastie A-ți stat neclintii în mijlocul vieților, pe care lăpii îndrumat spre cărăriile gloriei eterne. Și ați, ca și atunci, Regele este lăgădă ei.

Trăiască Regele!

Trăiască familia Regală!

După aceea urmată o frumoasă audiere musicală cu coruri bărbătești și orchestre, sub conducedere domnului profesor Nicolae Oancea. Înălții oaspeți au vizitat apoi clădirea, și au semnat în registrul istoric al Scolii, după care a urmat un banchet la care au luat parte M. S. Regele A. S. R. Prințul Nicolae, d. ministru Mircescu și Lapedatu, I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae, toti ofițerii generali și nouii sublocotenenci.

La orele 3 p. m. Regali oaspeți și părăsesc Sibiu cu trenul Regal prin Copsa-mică, în uralele mulțimii care deși pe un timp plioscă a participat în număr foarte mare la această înălțătoare solemnitate.

N. Poiană.

POSTA REDACTIEI

Dlui C. M. în S. — Intâmpinarea trimisă de D. V. nu se poate publica. Nu putem ocupa coloanele gazetei noastre cu certuri care nu interesează opinia publică.

Tip. Réthy Succesor Arad.

„Tramvai electric sau Autobus“?

— O întâmpinare —

Din partea domnului Camil Kauffmann primim următoarele:

„In ziul Dv. No. 23 a apărut un articol sub titlu: „Tramvai electric sau Autobus“, care redă greșit părerea mea despre modernizarea circulației din Arad.

In primul rând trebuie să notez, că în ședința comisiei tehnice în care s'a desbatut o ofertă pentru circulația de autobuse, nici nu am fost prezent, din motivul, că nu am fost avizat. Am fost informat pe cale particulară, că un domn din membrii consiliului a făcut propunere ca să se dea unei societăți concesia de autobuse ușoare. Astfel de cereri dela societăți pur românești am și eu la mine împărțit, cari până acum nu s'au desbatut.

Părerea mea în chestia modernizării circulației din Arad, înănd seamă de interesele tuturor pădurilor populației, este următoarea:

Sunt cu trup și suflet pentru circulația cu tramvai electric, pe linia principală (Gai—Aradul-Nou) deoarece sunt perfect convins, că numai cu tramvai electric se poate soluționa circulația în aşa fel ca să servească interesele tuturor pădurilor populației.

Nu se poate în general contra autobuselor, dar din motivele ce voi desvolta mai jos, acestea nu servesc pe deplin interesele populației.

Circulația pe linia principală nu s'ar putea efectua numai cu autobuse grele, deoarece numai cu acestea s'ar putea întrucătăva soluția circulației. Voi schița un singur motiv și pun întrebarea: unde ar pune bagajele călătorilor din Gai—Aradul-Nou și dela gară? Pe acoperis?

Dar trebuie să știm și aceia că subsolul străzilor Aradului e umplătură. Cu ocazia reparărilor generale ale conductului de apă m'am convins despre aceasta cu prisosință. Ce s'ar întâmpla dacă ar circula autobuze grele?

Sunt pe deplin convins, că într-un an asfaltul și pardoseaua de pe străzile Aradului ar fi complet ruinată, din care cauză orășul ar suferi pagube de multe milioane.

Mai am și un alt motiv. Ce s'ar întâmpla cu circulația de vară, care în interesul populației trebuie susținută, dacă ar circula autobuse? Să strice și pe mai departe aspectul orășului cu locomoțivele actuale producătoare de fum și murdărie, care în cazul când s'ar înființa tramvai electric, ar dispărea?

Cu tramvai electric toate neajunsurile acestea s'ar rezolva.

După cum am arătat mai sus, sunt numai pentru electrificarea liniei principale, iar pe străzile laterale pentru autobuse ușoare, deoarece electrificarea și a linilor laterale ar costa sume enorme, pe străzile laterale circulația putându-se face în mod complet îndestălător și cu autobuse ușoare, care bine înțeles ar costa cu mult mai puțin.

Cum se va soluționa din partea orășului aceasta chestie?

Părerea mea înălțădeana a fost că orașul, pe căt se poate, să nu dea din mâna atarii exploatarii pe care le poate administra în regie proprie. Pe lângă o administrare conștiincioasă și cu pricepere, astfel de exploatari pot deveni rentabile și prin aceasta și-ar mări veniturile proprii, ușorând în mod simțitor sarcinile contribuabililor.

Că așa ceva să se poate ajunge, am dovedit-o prin administrarea Uzinelor Comunale, căci decând stau în fruntea acestora, acestea au devenit rentabile.

Se naște numai întrebarea dacă orășul poate să și procure acelea 80—100 milioane lei ce ar reclama investiție proiectate.

In caz că nu-i succede să obțină sumele necesare, atunci ar fi consultă să dea în concesiune, însă și atunci orașul să contribue la alcătuirea societăților, prin capital, ca să aibă influență la conducerea întreprinderii, pentru că nu numai ca autoritate să controleze bunul mers, ci să caute și ca societățile intereselor cetățenilor să fie respectate.

Investirea în astfel de întreprinderi, s'ar amortiza pe durata concesiunii din venitile întreprinderii. Afără de aceasta orașul ca autoritate să-și rezerve dreptul de a lăsa un anumit procent în fie-

care an din venitul curat al întreprinderii, pentru conciliușa dată. Intrucât acum nu s'ar introduce pe toate liniile din oraș tramvai electric, este verosimil că și durata concesiunii se poate reduce pe un timp mai scurt.

In cazul cand s'ar hotărî, ca orașul să nu facă tramvai electric, nici să nu concesioneze unei întreprinderi instalarea tramvaiului electric, ci ar hotărî înălțarea circulației cu autobuse, în cazul acesta nu se poate admite concesarea circulației de autobuse, ci această circulație de autobuse trebuie făcută numai în regie proprie. Motivele sunt următoarele:

In primul rând trebuie să notez, că în ședința comisiei tehnice în care s'a desbatut o ofertă pentru circulația de autobuse, nici nu am fost prezent, din motivul, că nu am fost avizat. Am fost informat pe cale particulară, că un domn din membrii consiliului a făcut propunere ca să se dea unei societăți concesia de autobuse ușoare. Astfel de cereri dela societăți pur românești am și eu la mine împărțit, cari până acum nu s'au desbatut.

Nu se poate da o concesiune

nici din cauza că circulația vagoanelor de marfă care trebuie necondiționat menținută și pe mai departe, iar fară circulația de persoane ar aduce orașului anual un deficit de cel puțin un milion 200.000 lei ceiaice o, pot dovedi ori când.

In fine, ce privesc legăturile mele cu domnul Sauerpreis, vă amintesc următoarele: Primăria nu a fost până acum într-o situație ca să poată primi un imprumut mai important, iar Ministerul Comunicațiilor în repetate rânduri i-a pus în vedere, că va sista circulația tramvaielor existente, din cauza stării deplorabile în care se găsește linia tramvaielor a cărei reparare ar costa circa 8 milioane lei, atunci orașul a publicat o licitație pentru concesionarea tramvaielor electrice. A publicat aceasta și în revistele din străinătate însă nu s'a primit nici o ofertă, numai după lungi insistențe pe lângă d. Sauerpreis s'a învoit acesta că prin legăturile ce le are în străinătate să înființeze un consorțiu pentru circulația tramvaiului electric în Arad.

Acum depinde de conducerea orașului dacă este în stare să și procure mijloacele necesare pentru înălțarea tramvaiului electric, ori va da în concesiune sau va hotărî înălțarea circulației de autobuse.

Eu în tot cazul mă voi naști din toată puterea mea ca să execut hotărârea în așa mod ca interesele publicului să fie servite pe căt se poate mai bine.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Primit, vă rog, domnule rector, să încălcăți deputații care au propus o înălțare a circulației de autobuse.

Stiri și fapte

Se scumpesc hărția

Se scumpesc iarbă și hărția...

Se scumpesc și se va scumpi

mărești. Proprietarii fabricilor

de hărție dela noi vor găsi

înălțarea nouă și noui pre-